

دوشنبه ۲۵ فروردین ۱۳۹۹ • شماره ۵۶۳۳

زندگی ایران جامجم

میراث فرهنگی

ساخت استخر روی تپه چند هزار ساله اسکو

این روزها فیلمی با عنوان وضعیت اندوهبار تپه ۶۰۰۰ ساله اسکو در داراب پارس در فضای مجازی منتشر شده است. در این فیلم به تپه‌ای باستانی در داراب استان فارس اشاره شده که در وضعیت مناسبی نیست و ضمن حفاری‌های متعدد غیرمجاز در آن، رد ماشین‌های سنگین روی آن دیده می‌شود.

به گزارش ایلنا محمود ابراهیمی، باستان‌شناس و دوستدار میراث فرهنگی در این خصوص گفته که اسکو در شرایط مناسبی نیست. در بازدیدی که اسفند ۹۸ از این تپه باستانی داشتیم شاهد رد لاستیک‌های لودر بودیم که این ردها تازه بودند. درعین حال استخری بزرگ به ابعاد ۲۵ در ۳۵ متری روی تپه درست ساخته اند که برای مصارف کشاورزی است. بر اساس بررسی‌های باستان‌شناسی قدمت این تپه به هزاره ۴ و ۵ قبل از میلاد می‌رسد. او با اشاره به این‌که به احتمال زیاد برای آن‌که بتوانند خط لوله آب را بکشند، از بیل مکانیکی استفاده شده است، افزوده: این لوله آب به منظور آبرسانی به زمین‌های کشاورزی در این تپه گذاشته شده. ضمن آن‌که چندی است کشاورزان برای رسیدن به زمین‌های خود با ماشین از روی این تپه باستانی عبور می‌کنند و می‌توان گفت راهی برای عبور ماشین‌هایشان روی تپه باز کرده‌اند. حتی آثاری از نگهداری دام به صورت فصلی در منطقه تپه دیده می‌شود. داوود مرادی، رئیس اداره میراث فرهنگی و گردشگری داراب در خصوص آسیب‌هایی که به تپه تاریخی اسکو وارد شده به ایلنا گفته: با وجود تابلوهای هشدار میراث فرهنگی، یکی از افراد در صدد عبور لوله کشاورزی چهار اینچی در قسمتی از عرصه تپه اسکو برآمده. یک روز بعد از این اتفاق، از طریق بخش حقوقی اداره کل پیگیر موضوع شدیم و هم‌اکنون پرونده قضایی متهم در دادگاه در جریان است.

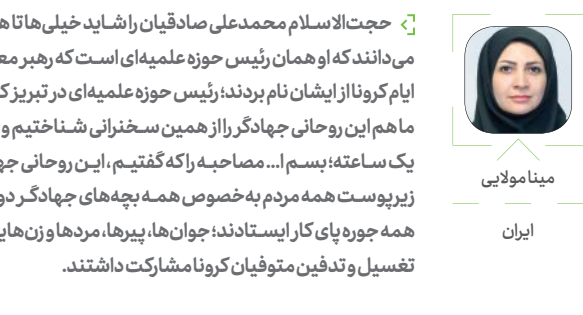
تفسیل و تدفین متوفیان کرونا فقط یکی از ده‌ها فعالیت حجت‌الاسلام صادقیان است

عکس‌ها: جام‌جم

گفت‌وگوی اختصاصی جام جم با مدیر حوزه علمیه‌ای که رهبر معظم انقلاب در سخنرانی روز نیمه شعبان به فعالیت‌های جهادی‌شان اشاره کردند

مسئولیت‌مان سنگین‌تر شد

ایران

آقای صادقان شما از کی وارد عرصه مبارزه با کرونا شدید؟
درست از وقتی این بحث در کشور ما جدی شد، ما با توجه به تجربیات قبلی که در بحران‌های دیگر داشتیم،

حجت‌الاسلام محمدعلی صادقیان را شاید خیلی‌ها تا همین نیمه شعبان نمی‌شناختند، اما از همان پنجشنبه خاص تا امروز بیشتر ایرانی‌ها می‌دانند که او همان رئیس حوزه علمیه‌ای است که رهبر معظم انقلاب در میانه صحبت‌هایشان و هنگام اشاره به ظرفیت‌های کشف شده جدید در ایام کرونا از ایشان نام بردند؛ رئیس حوزه علمیه‌ای در تبریز که خودش وارد عرصه شده و به شکل میدانی مشغول فعالیت است. ما هم این روحانی جهادگر را از همین سخنرانی شناختیم و همین موضوع بهانه‌ای بود برای یک تماس تلفنی از تهران تا تبریز و یک گفت‌وگوی تقریباً یک ساعته؛ بیسم... مصاحبه را که گفتیم، این روحانی جهادگر از شور و شوق این روزهای تبریزی‌ها گفت. از شوق و انگیزه‌ای که از نیمه شعبان زیرپوست همه مردم به خصوص همه بچه‌های جهادگر دویده است؛ طلبه‌های جهادگری که از اولین روزهای شیوع کرونا، میدان را خالی نکردند و همه جوره پای کار ایستادند؛ جوان‌ها، پیرها، مردها و زن‌هایی که از طرح تب‌سنجی و ضدعفونی کردن معابر و خیابان‌ها گرفته تا تولید ماسک و گان و تفسیل و تدفین متوفیان کرونا مشارکت داشتند.

تشکیل دادیم و همه اعلام آمادگی کردند برای حضور در این عرصه. بعد با هماهنگی‌های انجام شده با نماینده ولی فقیه در تبریز، حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین حاج آقای آل‌هاشم و با دستور ایشان، با ارسال نامه‌ای به ریاست دانشگاه علوم پزشکی تبریز، برای کمک‌رسانی و حضور در عرصه مقابله با کرونا، براساس پروتکل‌های بهداشتی وزات بهداشت، اعلام آمادگی کردیم. **از همان ابتدا بحث تفسیل و کفن و دفن متوفیان مطرح بود؟**
نه این نامه کلی بود. ما گفتیم هرجایی که به حضور ما نیاز است، حتی کارهای خدماتی بیمارستانی و... ما آماده به کار هستیم و در نهایت در روزهای پایانی سال گذشته که بحث غربالگری بیماران کرونایی در مبادی ورودی شهرها مطرح شد، ما به یک همکاری مشترک رسیدیم.

یعنی همان تب‌سنجی؟

بله، با شروع سفرهای نوروزی ما با تمام طلبه‌های مدارس پنجگانه تبریز، با همکاری هلال احمر در طرح تب‌سنجی، در مبادی تبریز، مثل پلیس راه مرند - تبریز، آذرشهر- تبریز، عوارضی تبریز - بستان‌آباد حضور داشتیم، اما با اجرای طرح ممنوعیت سفرهای بین شهری، این طرح هم به پایان رسید و ما باز برای انجام کارهای دیگر داوطلب شدیم، چون هدف کمک‌رسانی و انجام وظیفه بود. درهمین راستا، یک سری از مدارس

باریک (۳ جست و جو- سزاوار- فرار از ختجه‌ای گرمسیری - سازمان کشورهای صادرکننده نفت، برافروخته ۵) سمت چپ- پشتیان- کلیه ترکمن (۶ سرپیچی کردن - کشف‌کننده - رساله‌ای در نجوم تألیف مظلمیوس (۷ پیروی کردن- کوتوله بودن- عادت ۸) مثل هم- نوشین و گوارا- قرمز مایل به قهوه‌ای (۹ حرف همراهی- غیرمترقبه- ورم (۱۰ مظهر حيله‌گری- پناهگاه- آکوی کوهی (۱۱ زبانه آتش- از انواع حج- بخشی از دستگاه گوارش (۱۲ به سختی یافت می‌شود- پرخاش

باریک (۳ جست و جو- سزاوار- فرار از ختجه‌ای گرمسیری - سازمان کشورهای صادرکننده نفت، برافروخته ۵) سمت چپ- پشتیان- کلیه ترکمن (۶ سرپیچی کردن - کشف‌کننده - رساله‌ای در نجوم تألیف مظلمیوس (۷ پیروی کردن- کوتوله بودن- عادت ۸) مثل هم- نوشین و گوارا- قرمز مایل به قهوه‌ای (۹ حرف همراهی- غیرمترقبه- ورم (۱۰ مظهر حيله‌گری- پناهگاه- آکوی کوهی (۱۱ زبانه آتش- از انواع حج- بخشی از دستگاه گوارش (۱۲ به سختی یافت می‌شود- پرخاش

تلاش برای جبران خسارت‌های گردشگری

ظاهراً اتفاقات خوبی قرار است در حوزه گردشگری رقم بخورد، اتفاقاتی که البته فعلاً در قواره يك خبر است؛ خبری از قول مونسان، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی که گفت همان‌گونه که رئیس شورای جهانی سفر و گردشگری به رهبران جهان درخصوص به خطر افتادن ۵۰۰میلیون شغل در پی شیوع کرونا هشدار داده و بر لزوم چاره‌اندیشی فوری تأکید کرده است، پیگیر تخصیص ۳۸هزارمیلیارد ریال برای جبران خسارت زیرساخت‌های گردشگری ایران هستیم. / میراث‌آرنا

شنیدیم و اشك شوق ریختیم

حال و هوای تبریزی‌ها به‌خصوص طلبه‌های این استان از پنجشنبه يك حال و هوای خاص است؛ درست از وقتی رهبر معظم انقلاب در صحبت‌هایشان به تبریز و فعالیت جهادی رئیس حوزه علمیه طالبیه این استان اشاره کرده‌اند، انگار خونی تازه در رگ‌های این روحانیان جهادگر جریان پیدا کرده؛ دراین میان، حال و هوای حجت‌الاسلام صادقیان هم شنیدنی است؛ حال و هوایی خاص همراه با حس افتخار؛ «واقعیتش این است وقتی ما این فعالیت‌ها را شروع کردیم به ذهن‌مان هم خطور نمی‌کرد حضرت آقا به این فعالیت‌ها اشاره کنند. ما هم مثل بقیه مردم به این میدان آمده بودیم. در نیمه شعبان هم واقعا بی خبر از همه جا جلوی تلویزیون نشسته بودیم و همراه خانواده به صورت زنده به سخنرانی رهبر معظم انقلاب گوش می‌کردیم که وقتی ایشان در میانه صحبت‌هایشان به تبریز و حوزه علمیه اشاره کردند، واقعا اشك شوق ریختیم و نه تنها من که همه اعضای خانواده‌ام از این موضوع متأثر شدند. ما واقعا به این موضوع افتخار کردیم، اما باورکنید از همان روز احساس می‌کنیم مسؤولیت‌مان سنگین‌تر شده و الان دیگر باید با تمام نیرو در این عرصه حضور داشته باشیم. عرصه‌ای که حالا به میدان سنجش عیار انسان‌ها تبدیل شده و در این عرصه مدال افتخار همراهی و مسؤولیت‌پذیری، با صحبت‌های رهبر معظم انقلاب بر گردن طلبه‌های همه مدارس علمیه تبریز، مثل حوزه علمیه حضرت ولیعصر، حوزه علمیه سالار شهیدان، حوزه علمیه امیرالمومنین، حوزه علمیه سفیران هدایت تبریز، حوزه علمیه امام صادق تبریز و حوزه مدرسه طالبیه آویخته شده است.»

آرامش و اطمینان خاطر را از نزدیک در چهره‌هایشان دیده‌ایم. **باتوجه به جو روانی‌ای که درباره ویروس کرونا وجود دارد، نگرانی‌ای درباره انتقال بیماری در این فضا نداشتید؟**

واقعیتش این است که ما با علم به این خطروارد میدان شدیم، بالاخره درهر کار هر فعالیتی خطر وجود دارد، در دوران دفاع مقدس هم در جبهه‌ها خطر وجود داشت، اما کسی از زیر بار مسؤولیت شانه خالی نمی‌کرد و اتفاقاً برعکس همه داوطلب بودند. از طرف دیگر این وظیفه شرعی ماست که بعداز فتوای رهبر معظم انقلاب بر این مبنی که برای متوفیان کرونا هم باید غسل و کفن و دفن انجام شود، متنبی به ضروریات اکتفا شود، این حجت برما تمام شد و الان همه ما با رعایت تمام اصول بهداشتی مشغول تفسیل و انجام آداب شرعی متوفی‌ها هستیم. از طرف دیگر حضرت آقا در سخنرانی‌ای که ابتدای سال جدید داشتند، درباره ویروس کرونا فرمودند که بله این ویروس خطرناک است، اما نه به آن اندازه‌ای که می‌گویند. ما هم به دنبال این فرمایش لازم دیدیم در این عرصه حضور پررنگ‌تری داشته باشیم.

تفاوتی بین کفن و دفن و تفسیل متوفیان کرونا با متوفیان عادی وجود دارد؟

اتفاقاً این نگرانی در خانواده‌های زیادی وجود دارد و خیلی‌ها از ما می‌پرسند متوفی‌شان واقعا غسل داده شده، کفن شده و... من با اطمینان می‌گویم آداب شرعی برای هر دو گروه به یک شکل انجام می‌شود و تنها تفاوت هنگام دفن، آهکی است که در قبر متوفیان کرونا ریخته می‌شود. از نظر بقیه اصول و آداب شرعی، ما همه ضروریات را رعایت می‌کنیم و انجام می‌دهیم.

از ریشه‌کنی فلج اطفال تا مبارزه با کرونا

در میانه‌های گفت‌وگو تقویم خاطرات حجت‌الاسلام محمدعلی صادقیان را که ورق می‌زنیم، می‌رسیم به روزهای ریشه‌کنی فلج اطفال، به سال‌های ابتدایی دهه ۷۰؛ روزگاری که او یکی از طلبه‌هایی بود که در این طرح مشارکت می‌کرد. ماجرابی که درباره‌اش می‌گوید: در سال‌های اول طلبگی، ما حضوری مشابه همین بحث کرونا در سطح جامعه داشتیم. البته آن موقع به این حرکت‌ها جهادی نمی‌گفتند، می‌گفتند بسیج عمومی. آن موقع ما به در خانه مردم می‌رفتیم تا قاطره فلج اطفال را به دهان بچه‌ها بریزیم. یادم هست خیلی از خانواده‌ها با این موضوع مخالفت می‌کردند و مثلاً بهانه می‌آوردند که بچه ما خوابیده، اما خوشبختانه با آگاهی‌رسانی که انجام شد این طرح با موفقیت به پایان رسید و فلج اطفال در کشور ما ریشه‌کن شد. حالا در این بحث کرونا هم من همان همدلی را به وضوح می‌بینم؛ انگار این ویروس همه مردم را پای کار آورده مثلاً در تبریز الان همه هیات‌ها تغییر کاربری دادند و مشغول تولید ماسک و توزیع اقلام بهداشتی هستند.

طنازی لاله‌های واژگون زرد و لیمویی در دشت‌های خراسان شمالی

استان را فرصتی برای توسعه اکوتوریسم می‌دانند و می‌گویند: دشت لاله‌های واژگون خراسان شمالی هنوز جوان و در سطح کشور ناشناخته است که هم‌زمان با معرفی این منطقه باید از ورود ناهم‌هنگ و برنامه‌ریزی نشده گردشگران باهدف حفظ این لاله‌ها جلوگیری کرد. کاظمی این راه می‌گوید که گرچه شیوع ویروس کرونا در نوروز امسال اتفاقی ناخوشایند بود که آسیب و ضربه‌های زیادی به صنعت گردشگری استان وارد آورد، اما باعث تنفس طبیعت و فرصتی برای احیای دشت لاله‌های واژگون شد.

اسم لاله که بیاید، فرقی هم نمی‌کند لاله معمولی باشد یا لاله واژگون، يك چیز در ذهن آدم پیش از هرچیزی می‌نشیند، رنگ سرخ و خونین لاله، حالا که به آخرهای فروردین نزدیک می‌شویم، به فصل رویش لاله‌های واژگون می‌رسیم؛ لاله‌های سرخ رنگ زیبایی که در چندین دشت در نقاط مختلف کشورمان سر از خاک برمی دارند و زیبایی را به حضرت‌ها و حال خوش را به چشم‌های مشتاق بینندگانشان می‌نشانند. حال لاله‌های واژگون دشت‌های خراسان شمالی در مناطق خمبی و سرای شهرستان گرمه اما فرق می‌کند؛ لاله‌های آنجا رنگ سرخشان را در خاک نگه داشته و رنگ‌های زیبای زرد و لیمویی را بر چهره نشانده‌اند. لاله‌هایی کمپاک که کم‌کم دارند دشت‌های شهرستان گرمه را سحرانگیز و تماشایی می‌کنند و تا پایان اردیبهشت مهمان این دشت‌ها هستند.

خمبی ذخیره‌گاه ژنتیکی ارزشمندی از لاله واژگون یعنی همان لاله واژگون زرد یا اشک مریم در خراسان شمالی است. علاوه بر منطقه خمبی، قسمت‌های غربی کوه آلا‌داغ، منطقه جوزک، کوه پلنگ و بزداغی در مانه و سملقان، کوه بهار و سالوک در جاجر، قسمت‌هایی از کوه اسدلی در بجنورد و کوه تکل قر در نوار مرزی راز و جرگان نیز محل رویشگاه این گل است.

علی کاظمی، معاون گردشگری خراسان شمالی، دشت لاله‌های واژگون این

طراز، بیژن گورانی

جدول شماره ۵۶۲۵

جدول عادی

افقی:

۱) از ابرار بنایی- سومین حرف یونانی- هر یک از یاران پیامبر اکرم(ص) (۲) آثار ویکتور هوگو، نویسنده ادبیات فرانسه -خدای درویش (۳) دارایی و ثروت، ناطق بی‌حیا (۴) واحد بازی بدمینتون -رفیق -دلوری (۵) میوه تازه به بازار آمده- ابرار آراستن مو- چین و چروک پوست (۶ دارو- یار غذا- شور و غوغا (۷) نام کوچک کاسترو- از باشگاه‌های فوتبال اسپانیا -دوتا نون (۸) نوعی پارچه نخی ظریف -بسیار شکمو- پست فطرتی (۹) تکرار حرف دوازدهم- کتاب کلیله و دمنه را به زبان عربی ترجمه کرد- کارها (۱۰) روزانه فلز- شماره (۱۱) خسیس - شهری در استان کرمان- از انجیل‌های معتبر (۱۲) دستگاهی در موسیقی ایرانی- هر چیز بی‌جان- زمینه (۱۳) رهسپار- پیشرفته- ذبح‌کننده شتر (۱۴) آب منجمد- مدافع تیم فوتبال پرسپولیس (۱۵) نظر برای انجام دادن یا ندادن کاری- فرسوده- افترا.

عمودی: ۱) قلیل - محضردار - از آتش افروزان ۲) بارسازی و تعمیر -چشم انداز مغازه- ویژه‌تر (۳) آلباژی از آهن و کربن و منگنز- کمپاب - از هفت قلم آرایش قدیم (۴) سرو صدا- مامنت‌کننده- جریان متناوب برق (۵) پایتخت سریلانکا- فرزند نتیجه- دریا (۶) مخفف گاه- پایتخت چک- شهری در استان همدان (۷) آخرین حرف الفبای یونانی- گروه انسان‌ها- به بچه کنجکاو و پرتحرک گویند (۸) صدای گربه -از معجزات حضرت محمد(ص)- رها (۹) آزاد به تازگی- گوشه‌ای در دستگاه

جدول ویژه

افقی: ۱) دیکته - دستوری - صرف ۲) دچار رنج و سختی شدن - رشته

حل جدول عادی شماره ۵۶۲۴

حل جدول ویژه شماره ۵۶۲۴

حل جدول ویژه شماره ۵۶۲۴